

NVE
v/Joachim Kjelstrup
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Stord 10.08.2017
Dykkar ref.
Vår ref. 138137/1
Arkivnr.
Saksbehandler Magne Andresen

SKLs tilbakemelding på høringsuttalelser Risvollelva kraftverk

NVE har mottatt 5 høringsuttalelser til konsesjonssøknad om bygging av Risvollelva kraftverk, Sauda.

- Fylkesmannen i Rogaland frarår utbygging.
- Sauda kommune tilrår utbygging, og har innspill ang. veier, trevirke, revegetering og masser.
- Direktoratet for naturforvaltning har ingen kommentar
- Innspill fra Anne Brit Kristoffersen Ramsnes
- Innspill fra Arild Fosstveit

1 Oppsummering

- SKL mener det fuktige miljøet i bekkekløften blir ivaretatt ved restfelt, overløp og et generelt svært fuktig klima i området.
- Rødlistearterne alm og særlig ask er lokalt vanlige arter og tiltaket vil ha begrenset effekt på disse.
- I henhold til artsdatabanken er det ikke gjort observasjoner av omtalte fugler i tiltaksområdet.
- Et mulig avbøtende tiltak i forhold til gyteområdet for bekkeørret er å flytte utløpet fra kraftstasjonen oppstrøms dette området. SKL kan få utarbeidet en fiskeundersøkelse for området som kan ferdigstilles i løpet av høsten 2017 dersom dette er ønskelig.
- SKL vil ta hensyn til støy både i anleggs- og driftsfasen og søke å redusere den så mye som mulig. Her vil dialog med berørte parter være naturlig.
- Forholdet mellom utbygger og grunneier er ivaretatt i avtale, der det legges opp til aktiv medvirkning og reell mulighet for påvirkning fra grunneiere som blir direkte berørt.

Risvollelva er et godt prosjekt som er beregnet å gi over 20 GWh ny fornybar kraftproduksjon.

2 Kommentarer til innspill

2.1 Fylkesmannen i Rogaland

Bekkekløft

Fylkesmannen mener «reduisert vassføring vil vere negativt for dei fuktikrevjande artane, og vil kunne utarma den viktige bekkekløfta økologisk».

Bekkekløfta i Risvollelva har krevende tilkomst og SKL har befart og utredet strekningen så godt det lar seg gjøre. Fagutreder fra Ecofact har vurdert plantelivet i

bekkekløfta til å være variert og artsrikt, men har ikke registrert sjeldne eller spesielt uvanlige arter (jf. Ecofact-rapport, 2016, kap. 4.4.2. Karplanter, moser og lav). Restvannføringen rett nedstrøms inntak er beregnet å være 25-30% av middelvannføring og tiltaket ligger i en region med rundt 200 nedbørsdøgn i året. Videre indikerer Risvollelvas løp og størrelse at det ikke er fossesprøytsoner eller lignende i elven. Samlet sett mener vi derfor det fuktige miljøet i bekkekløften blir ivaretatt.

Bekkeørret

Fylkesmannen mener det må innhentes kunnskap om elvens verdi som gyte- og oppvekstområde for ørret.

Rett nedstrøms planlagt kraftstasjonsplassering ligger Fosstveitdammen som et absolutt vandringshinder for anadrom fisk. Ecofact har vurdert de første 200 meterne oppstrøms dammen som primært gyteområde for stasjonær bekkeørret. Bekkeørret er vanlig forekommende i regionen. Et mulig avbøtende tiltak er å flytte utløpet fra kraftstasjonen oppstrøms nevnte gyteområde for å ivareta dette. Dersom NVE ønsker at det gjennomføres fiskeundersøkelser av gyteområdet kan en rapport om dette stå ferdig i løpet av høsten 2017.

Regionale naturverdier

I tabell 2 i høringsuttalelsen trekker Fylkesmannen fram regionale naturverdier i influensområdet. SKLs kommentarer til disse er listet opp her:

- Bekkekløft – tilleggsundersøkelser er utført 2016 og omtalt i konsesjonssøknaden.
- Beiteskog - vil ikke bli berørt av utbyggingen (jmf s. 26 i Ecofact-rapport)
- Ask – omtalt i rapport, se Alm
- Alm- omtalt i rapport sitat fra s. 24 *«Ask og alm er de eneste rødlistede artene som er registrert i influensområdet. Dette er ikke sjelden arter. Særlig ask er et vanlig forekommende treslag i de lavereliggende deler av Sauda, i områder med godt jordsmonn. (...) Selv om noen få eksemplarer av artene skulle utgå i forbindelse med utbyggingen, vurderes dette som en begrenset negativ effekt av utbyggingen.»*
- Gjøk – I Artsdatabanken er det registrert flere observasjoner på begge sider av Saudafjorden, men ikke i direkte tilknytning til Risvollelva eller tiltaksområdet.
- Taksvale – To observasjoner om lag 2km fra Fosstveitdammen i retning Sauda sentrum. Observasjonen er datert 26.5.2017. (Artsdatabanken)
- Trollnype – Det er ikke registrert eller observert trollnype i influensområdet. Ecofact bekrefter at trollnype er feilaktig havnet på en liste i vedlegg 2 i rapporten.
- Hubro – sitat s. 20 Ecofact: *«Det foreligger ellers en observasjon av hubro (EN) ved Risvollelva. Det kan ikke utelukkes at arten hekker i denne delen av kommunen, men det er ingen indikasjoner på at arten hekker i influensområdet.»* Det er ikke registrert observasjoner av Hubro i Artsdatabanken pr. 10.8.2017.

2.2 Sauda kommune

Sauda kommune mener at tiltaket er lite konfliktfylt og tilrår at prosjektet blir gjennomført. Kommunen har innspill til gjennomføringen av tiltaket med hensyn på skogsveier, masser, trevirke og hvordan anleggsområdet skal forlates.

Hvorvidt veier er permanente eller midlertidige avgjøres av konsesjonen og senere gjennom detaljplaner. Når det gjelder anleggsområde i utmark plantes disse som regel ikke, men det legges et topplag av stedlige masser slik at det revegeteres naturlig. De øvrige innspillene er i tråd med hvordan SKL pleier å utføre anleggene.

2.3 Direktoratet for mineralforvaltning

SKL har ingen kommentar til uttalelsen

2.4 Anne Brit Kristoffersen Ramsnes

Kristoffersen Ramsnes er eier av gnr 20, bnr 1 i Sauda, og er nabo til prosjektet. Bolighuset ligger anslagsvis 150-200 m fra tenkt kraftstasjonsplassering.

I uttalen ytres en bekymring for støy fra kraftverket når det er i drift og det nevnes en vei det forutsettes at ikke blir brukt i prosjektet. Videre gis det uttrykk for manglende informasjon og et ønske om å bli direkte informert i den videre prosessen.

SKL legger vekt på å plassere og utforme kraftstasjonen slik at støyen holdes så lav som mulig. Dette er også tatt med som et eget punkt i avtalen mellom utbygger og grunneierne. Detaljer vedrørende plassering og utforming er en del av detaljplanlegging som starter først når konsesjon foreligger.

Gnr 20, bnr 1 består av flere teiger, men alle ligger på sørsiden av Risvollelva. Omsøkt utbyggingsalternativ ligger på nordsiden. SKL vil ikke bruke veier på sørsiden av Risvollelva, og kan derfor ikke se at nevnte vei vil bli berørt av prosjektet.

I forkant av anleggsfasen vil SKL informere berørte parter om prosjektet.

2.5 Arild Fosstveit

Fosstveit er eier av gnr. 23, bnr 1 i Sauda, og fallrettseier og grunneier i prosjektet. Sammen med 11 andre grunneiere inngikk han en utbyggingsavtale med Haugaland Kraft (HK) i februar 2015. I 2016 ble HK fusjonert inn i SKL, og SKL overtok dermed prosjektet. Deler av tiltaket er planlagt på Fosstveits grunn, deriblant kraftstasjon med tilkomstvei og store deler av nedgravd rørgate. Fosstveit har innspill både av offentligrettslig og privatrettslig art og disse kan gli delvis i hverandre. Vi kommenterer først innspillene som etter vår vurdering gjelder offentligrettslige forhold, før vi avslutningsvis gir en mer summarisk kommentar til de privatrettslige forhold mellom utbygger og grunneier.

Valg av alternativ

Fosstveit er klar på at «alternativ 3 er heilt uaktuelt», og viser til søknaden som sier at alternativ 3 utgår. Videre mener han at alternativ 1 er bedre enn alternativ 2 i

forhold til brukerinteresser/friluftsliv, jord- og skogressurser, naturmangfold og derfor må vurderes nærmere.

SKL er enig i at alternativ 3 ikke er aktuelt, slik det går frem av søknaden. Når det gjelder alternativ 1 vs alternativ 2 er SKLs oppfatning at det ikke er vesentlige forskjeller i konsekvens for brukerinteresser/friluftsliv eller jord- og skogressurser. Alternativ 1 er befart og utredet på lik linje som alternativ 2 og 3 i Ecofact sin rapport for temaet naturmangfold, og rapporten oppsummerer

«Det vil være små forskjeller på virkningsomfang for berørt naturmangfold ved de ulike utbyggingsalternativene. De tre alternative traseene for rørledningen berører ulike områder, men kun vanlige forekomster vil bli berørt av arealbeslagene. Det er derfor kun marginale forskjeller mellom de tre alternativene med de planer som er beskrevet i denne rapporten.»

Alternativ 1 er både teknisk og økonomisk mer krevende enn alternativ 2. Dette går blant annet på utfordringer knyttet til borehull. Det er derfor kun søkt om utbygging av alternativ 2. Alternativ 1 er derfor viet mindre plass i konsesjonssøknaden

Støy

Det ytres en bekymring for støy. Under anleggsfasen bes det om at det gis begrensninger i forhold til støyende aktivitet på kvelder og i helger. Fosstveit åpner for at dette kan fravikes gjennom avtaler mellom utbygger og grunneier. Videre bes det om at Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2016) blir fulgt.

Støy er beskrevet i eget punkt i avtalen mellom grunneiere og utbygger.

«I utforming av kraftverket skal det leggest opp til å redusere støy for omkringliggende hus. Støydemping skal skje etter gjeldende regelverk og beste praksis på byggetidspunktet»

Detaljer vedrørende plassering og utforming er en del av detaljplanlegging som starter først når konsesjon foreligger. SKL vil i kontrakter med entreprenør legge begrensninger på støyende aktivitet kvelder og helger. For å ivareta grunneiere og andre berørte parter i anleggsfasen legger SKL opp til en tett dialog gjennom utbyggingen.

Kulturminner

Fosstveit viser til de «registrerte kulturminnene (Fosstveitdammen og kvernrenna)» og ber om at disse ikke skal bli berørt.

Fosstveitdammen ligger nedstrøms kraftstasjonsplasseringen og blir ikke berørt av tiltaket. Kvernrenna er ikke et «registrert kulturminne», men er oppført som «brukerminne» på kulturminnesok.no. Foreslått utbyggingsløsning vil ikke berøre den omtalte kvernrenna.

Naturmangfold

Fosstveit opplyser at det er observert hekkende fossefall ved fossen og i elveløpet og at det er observert rumpetroll i Fosstveitdammen. Videre at det er flere eldre trær av eik, lind og ask i området og at disse ikke bør felles.

Konsesjonssøknaden beskriver at «*Det er ellers potensial for at fossekall hekker i Risvolløva, men arten ble ikke observert under befaringene*». Fosstveits observasjon er registrert i artsdatabanken i 2015 og er lokalisert til Fosstveitsfossen, rett nedstrøms Fosstveitdammen. Utover dette er det registrert en observasjon i Rødstjørna (2016) og på campingplassen i Saudasjøen (2012) (Artsdatabanken).

Frosk (rumpetroll) er vanlig i fisketomme vann og tjern på vestlandet, og selv om arten ikke ble registrert under utredning av influensområdet, ser vi ikke bort i fra at arten kan forekomme i området.

BM-rapporten omtaler ask på side 24 «*Ask og alm er de eneste rødlistede artene som er registrert i influensområdet. Dette er ikke sjelden arter. Særlig ask er et vanlig forekommende treslag i de lavereliggende deler av Sauda, i områder med godt jordsmonn. (...) Selv om noen få eksemplarer av artene skulle utgå i forbindelse med utbyggingen, vurderes dette som en begrenset negativ effekt av utbyggingen.*» Eik er relativt vanlig forekomst i regionen. Lind er relativt uvanlig, men ikke rødlistet. SKL kjenner ikke eksakt plassering til de beskrevne trærne, men vil gå i dialog med grunneier og ta hensyn til dette så langt det er praktisk mulig.

Konsekvens av mulig fjerning av Fosstveitdammen

Fosstveit påpeker at konsesjonssøknaden mangler beskrivelse av konsekvenser av eventuell fjerning av Fosstveitdammen.

En eventuell fjerning av Fosstveitdammen har ingen sammenheng med omsøkt tiltak. Eventuelle konsekvenser er følgelig ikke utredet.

Privatrettslige forhold

Slike forhold er ikke gjenstand for konsesjonsbehandlingen, men er ivaretatt i avtalen som er inngått mellom utbygger og grunneiere i 2015. Forholdene som kommenteres i høringsuttalen er beskrevet i denne avtalen, og avtalen virker å være i tråd med innspillene. Dette går blant annet på medvirkning fra grunneier.

På møtet med grunneierne 7. august var de fleste falleierne og berørte grunneiendommer representert, inkludert Gnr/bnr 23/1. SKL forstår høringsuttalelsen fra Fosstveit som at han er positiv til en utbygging, men at han er opptatt av å ivareta grunneiers rettigheter og naturmiljøet i området. SKL mener dette vil bli ivaretatt på en god måte.

Med helsing
SUNNHORDLAND KRAFTLAG AS

Magne Andresen
Fagansvarlig
Rammevilkår og rettigheter